

delige geologi, og derudover behandles en række emner, der kun sjældent findes i de almindelige geologiske håndbøger, som f. eks. geologisk kartering, isotopgeologi og forskellige eksempler på anvendt geologi (dannelsen af geologiske råstoffer, ingeniørgeologi, hydrogeologi og jordbunds-lære).

Disse mange afsnit er ganske korte, men særdeles klare og udtømmende og skrevet i en let forståelig form. De sidste 231 sider omfatter et geologisk leksikon med ganske korte forklaringer på de forskellige stikord.

Bogen kan i høj grad anbefales lærere og andre, der har brug for en kort og letforståelig forklaring på geologiske spørgsmål, som man ellers ofte må gennemløbe tykke værker for at finde frem til.

Kaj Hansen.

Ernst Krauss: Die Entwicklungsgeschichte der Kontinente und Ozeane. Akademie Verlag, Berlin 1959. $17\frac{1}{2} \times 25$ cm. 285 sider, 96 tekstfigurer, 17 tavler og en formationstabel. DM 35,—.

Siden man for ca. 25 år siden måtte opgive Elie de Beaumonts kontraktionsteori som forklaring på bjergkædedannelserne, har den ene teori afløst den anden, uden at nogen af dem har været helt tilfredsstillende, således at man i dag stadig står ganske usikker overfor årsagen til disse vældige omvæltninger i jordskorpen.

Professor Krauss' bog er et forsøg på at underbygge og videreføre den af O. Ampferer i 1906 opstillede aktive understrømsteori, der i korthed går ud på, at der umiddelbart udenfor kontinentalblokkene opstår nedadgående bevægelser i salsmaet, hvilket fører til mere eller mindre horizontale strømninger under kontinentalblokkene, der river disse med sig. Det er med andre ord også Wegeners kontinentaldrifthypotese og Bernard, Holmes og Griggs konvektionsstrømmehypoteser forfatteren også søger at underbygge.

Ud fra dette synspunkt gennemgås nu den tektoniske udvikling og strukturen af de forskellige verdensdele og oceaner, og til sidst gøres regnskabet op i det 70 sider lange kapitel »Deutungen, Theorien, Synthese«, og regnskabet stemmer tilsyneladende, ligesom det tilsyneladende også stemte for Kober, Stille, Staub og de andre, der har forsøgt at forklare bjergkædedannelsens dynamik. Det er en noget tungt og omstændelig skrevet bog med mange gentagelser, men for den der arbejder sig gennem den byder den på mange interessante enkeltheder.

Kaj Hansen.

Haalck, H.: Physik des Erdinnern. Akademische Verlagsgesellschaft. Leipzig 1959. 2. stærkt udvidede udgave, 310 sider, 110 figurer, 22 tabeller. $17\frac{1}{2} \times 24\frac{1}{2}$ cm. DM 29,—.

Bogen behandler de vigtigste geofysiske processer i jordens indre. Størrelse, vægtfylde, tyngden, varmesholdningen, tidevandsbevægelsen i den faste jordmasse samt de for forståelsen af oprindelsen til jordskælv og tektoniske processer nødvendige fysiske tilstande i jordskorpen. Også jordmagnetismen behandles, og bogen slutter med en gennemgang af de forskellige elektriske prospekteringsmetoder.

Det er en særdeles velskrevet bog, let læselig, og selv om nogle af afsnit-